

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

15139 *Llei 8/2018, de 5 de novembre, per la qual es modifica la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

I

Les bases econòmiques del règim econòmic i fiscal de Canàries que conté la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, aspiraven a regular l'economia canària durant el tram final del segle XX i les primeres dècades del segle XXI. Per fer-ho el text legal esmentat contenia mecanismes de flexibilitat amb els quals afrontar les variants que es poguessin esdevenir tant en l'entorn econòmic internacional i comunitari com en l'àmbit nacional.

Tanmateix, la revisió de la regulació comunitària en matèria d'ajudes estatals va fer necessària l'actualització dels incentius fiscals que preveu el règim mitjançant el Reial decret llei 15/2014, de 19 de desembre. En concret, el règim es va adaptar al nou enfocament que defineixen les autoritats comunitàries en el marc de les ajudes estatals, bàsicament mitjançant l'aplicació amb caràcter general del Reglament (UE) núm. 651/2014 de la Comissió, de 17 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajudes compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del TFUE en detriment de l'esquema de notificacions i autoritzacions seguit fins a aquell moment.

Les disposicions de caràcter econòmic que conté el règim, que no estan subjectes a la supervisió periòdica per part de les institucions europees, han romàs inalterades durant més de vint anys. Sobre això, els canvis profunds estructurals en l'economia espanyola i internacional que s'han produït des de l'aprovació de la Llei 19/1994, de 6 de juliol que regula el règim econòmic i fiscal de Canàries, fan necessària la seva actualització per possibilitar un grau més alt de compliment dels objectius d'aquest. Aquesta actualització és precisament la que planteja aquest text legal.

A més, aquest text inclou altres modificacions de millora del règim econòmic i fiscal de Canàries que obeeixen a l'experiència acumulada durant els anys de funcionament d'aquest i que pretenen millorar l'operativitat d'algunes de les seves disposicions.

II

A més de reforçar els principis bàsics que consagra la Llei 19/1994, de 6 de juliol, aquesta modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries incorpora en el títol preliminar de la Llei esmentada els principis derivats del reconeixement de Canàries com a regió ultraperifèrica de la Unió Europea en virtut de l'article 349 del Tractat de funcionament de la Unió; amb l'objectiu que els ciutadans canaris, malgrat la llunyania, la insularitat i les limitacions estructurals permanents, estiguin en igualtat d'oportunitats davant el conjunt de ciutadans de la Unió Europea, i amb aquesta finalitat s'ha de modular l'actuació estatal en les polítiques econòmiques.

A més, s'inclou una referència expressa al fet que les mesures que recull el règim han de tenir en compte, amb caràcter general, la doble insularitat de les illes no capitalines.

III

Atesa la consideració de regió ultraperifèrica de la Unió Europea, la modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries comprèn un conjunt de mesures econòmiques destinades a potenciar la cohesió econòmica, social i territorial de l'arxipèlag i la competitivitat dels seus sectors estratègics.

El títol I de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, preveu una matèria fonamental en el context de l'economia i la societat canària com són el transport i les telecomunicacions. Pel que fa al transport, es reconeix el caràcter de servei públic essencial el transport públic regular de persones tant per via aèria com marítima. En aquest sentit, s'actualitza el percentatge de reducció per als residents a les illes Canàries tant per als trajectes directes entre l'arxipèlag i la resta del territori nacional com per als trajectes interinsulars a l'arxipèlag canari. Així mateix, s'impulsa el sistema de compensacions al cost efectiu del transport interinsular marítim i aeri de mercaderies i entre les illes Canàries i la península, i la resta de la Unió Europea.

Atesa la seva naturalesa estratègica, se subratlla el caràcter essencial dels ports i aeroports canaris per a la cohesió econòmica, social i territorial de l'arxipèlag i es preveuen mesures que incentiven una connectivitat més alta de Canàries.

Pel que fa a les telecomunicacions, atenent les circumstàncies especials de llunyania, insularitat i dispersió poblacional de les illes Canàries, s'introdueixen mesures per garantir l'accés de tota la població de Canàries a la informació i les noves tecnologies en condicions similars a les existents a la resta d'Espanya.

La modificació del títol II de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, introdueix mesures en relació amb el sistema de compensació del cost de la generació elèctrica de les illes Canàries, amb les quals es pretén garantir que els preus del subministrament elèctric per als consumidors canaris siguin equivalents als de la resta del territori espanyol. En aquest context, com a conseqüència de les limitacions per a la generació d'energia elèctrica concurrents a l'arxipèlag, es facilita l'establiment d'un marc regulador que promogui l'autoconsum i la introducció d'energies renovables, quan suposin una reducció del cost energètic.

La gestió de residus no estava prevista a la Llei 19/1994, de 6 de juliol, per la qual cosa s'incorporen mesures per minimitzar els riscos i l'impacte mediambiental de la gestió, la valorització, el reciclatge i la descontaminació dels residus a Canàries, així com una millora en el control de determinats residus.

Adicionalment, es preveu l'establiment d'un sistema de compensació que ha de garantir la moderació dels preus de l'aigua dessalinitzada, regenerada o reutilitzada fins que arribi a un preu equivalent al de la resta del territori nacional, així com els preus de l'aigua de consum agrari fruit de l'extracció de pous i galeries per a reg agrícola.

Les modificacions del títol IV de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, potencien la promoció turística de l'arxipèlag amb la definició d'un Pla estratègic del turisme, i impulsen, en particular, la formació professional en el sector turístic.

Per tal d'impulsar la creació d'ocupació, l'Estat té en compte la situació econòmica, social i laboral de Canàries, atenent la seva condició de regió ultraperifèrica de la Unió Europea, en l'elaboració del Pla anual de política d'ocupació i hi incorpora un pla d'ocupació per a Canàries.

En l'àmbit de la formació, s'introdueix un nou article a la Llei 19/1994, de 6 de juliol, dedicat a les universitats de les illes en què es destaca la seva importància com a centres de referència vinculats a l'economia productiva de Canàries, i potencia el desenvolupament econòmic i social de l'arxipèlag.

Per garantir la competitivitat dels sectors agrícola i ramader de Canàries, es fixa un rang per al finançament addicional de les mesures de foment de les produccions agrícoles locals autoritzada per la Unió Europea en el marc del Programa d'opcions específiques d'allunyament i insularitat.

Com a part de l'estratègia de promoció de Canàries com a plataforma atlàntica, es modifica el títol VI de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, i es poden establir zones franques a tot el territori de les illes Canàries d'acord amb el que disposa el Reglament núm. 952/2013 del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el codi duaner de la Unió.

L'article u incorpora a més una disposició transitòria en relació amb la reducció de la tarifa dels serveis regulars del transport de viatgers dels trajectes marítics interinsulars que preveu l'article 6.1.a) de la Llei 19/1994, de 6 de juliol.

La disposició addicional primera regula les subvencions al transport de mercaderies a la Comunitat Autònoma de Canàries. Anualment, la Llei de pressupostos generals de l'Estat ha de declarar ampliables els crèdits per finançar aquestes subvencions.

IV

Atès que el contingut d'aquest text suposa la modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries s'ha sol·licitat l'informe preceptiu del Parlament de Canàries, que exigeixen la disposició addicional tercera de la Constitució i l'article 46, apartat 3, de l'Estatut d'autonomia de Canàries, aprovat per la Llei orgànica 10/1982, de 10 d'agost. El Parlament de Canàries, en sessió plenària celebrada els dies 9 i 10 de maig de 2017, va procedir a emetre l'informe esmentat, que es va publicar en el «Butlletí Oficial del Parlament de Canàries» núm. 150 el 16 de maig de 2017.

Article u. *Modificació de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries.*

La Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, queda modificada de la manera següent:

U. Es modifica l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«Article 1. *Finalitat de la Llei.*

Aquesta Llei té com a finalitat:

- a) Actualitzar els aspectes econòmics del tradicional règim econòmic fiscal de Canàries.
- b) Garantir que la llunyania i insularitat i les limitacions estructurals permanents de Canàries, que la converteixen en regió ultraperifèrica de la Unió Europea d'acord amb el que disposa l'article 349 del Tractat de funcionament, són compensades a través de polítiques específiques i suficients.
- c) Establir un conjunt estable de mesures econòmiques i fiscals encaminades a promoure el desenvolupament i la cohesió econòmica, social i territorial de Canàries, i vetllar en particular per l'atenció efectiva de les illes no capitalines.
- d) Fomentar la internacionalització de l'economia canària a través de la promoció de Canàries com a plataforma atlàntica.»

Dos. La lletra a) de l'apartat 1 de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«a) Les que obeeixen a raons sanitàries, fitosanitàries, mediambientals, d'ordre públic o altres admeses internacionalment.»

Tres. Es modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Principis en matèria de finançament.*

1. El cost de l'activitat econòmica a Canàries no ha de situar l'arxipèlag en una situació de desavantatge respecte a la mitjana de les altres regions del territori nacional.
2. L'existència d'un règim econòmic i fiscal específic a l'arxipèlag no ha de donar lloc, en cap cas, a la disminució del volum de la despesa pública estatal corrent i d'inversió, destinable a les illes en absència d'aquesta.
3. El règim econòmic i fiscal garanteix menys pressió fiscal estatal juntament amb els continguts de les llibertats, compensacions i incentius propis per al desenvolupament econòmic de l'arxipèlag.

4. Els recursos del règim econòmic i fiscal són addicionals als que preveuen la política i la normativa vigent en cada moment per al finançament de la Comunitat Autònoma de Canàries i de les seves entitats locals. En els termes en què determini la Llei orgànica 8/1980, de finançament de les comunitats autònomes i les seves normes de desplegament, aquests recursos tributaris no s'han d'integrar ni computar en el sistema de finançament autonòmic per respectar l'espai fiscal propi canari i perquè el seu desenvolupament no penalitzi l'autonomia financera de la Comunitat Autònoma de Canàries.

5. El règim econòmic i fiscal de Canàries és de compliment obligat, per la qual cosa les decisions de les administracions públiques en aquest àmbit han d'aparèixer orientades a la consecució efectiva d'aquest.»

Quatre. S'afegeix un nou article 3 bis amb la redacció següent:

«Article 3 bis. *Principis derivats de la consideració de Canàries com a regió ultraperifèrica.*

1. Tenint en compte la llunyania, la insularitat i les limitacions estructurals permanents que confereixen a Canàries la condició de regió ultraperifèrica que reconeix l'article 349 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, els ciutadans canaris han de gaudir de les mateixes oportunitats que les que prevalen en el conjunt de la Unió Europea, i amb aquesta finalitat cal modular l'actuació estatal en les polítiques econòmiques i fiscals.

2. Atesa la consideració de Canàries com a regió ultraperifèrica de la Unió Europea, el règim econòmic i fiscal de Canàries comprèn un conjunt de mesures econòmiques i fiscals destinades a garantir la cohesió econòmica, social i territorial de l'arxipèlag i la competitivitat de tots els sectors econòmics.

3. Els poders públics, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de tenir en consideració, en l'aplicació de les seves polítiques i actuacions legislatives i reglamentàries, així com en les seves decisions financeres i pressupostàries, la condició de Canàries com a regió ultraperifèrica de la Unió Europea, i fixar les condicions específiques per a la seva aplicació a l'arxipèlag. Aquesta valoració ha de tenir en compte àmbits com ara la política duanera, la política de transports i telecomunicacions i les seves infraestructures, el mercat interior, la política comercial interior i exterior, les polítiques energètica i mediambiental, ports i aeroports, la política fiscal, les zones franques, la internacionalització, les polítiques agrícola i pesquera, les condicions de proveïment de primeres matèries i de béns de consum essencials, la política industrial i les condicions d'accés a les ajudes públiques.»

Cinc. S'afegeix un nou article 3 ter amb la redacció següent:

«Article 3 ter. *Principis derivats de la cohesió social i territorial.*

1. Les mesures compensatòries que recull aquesta Llei han de tenir en compte, amb caràcter general, els costos addicionals que es deriven de les condicions especials de les illes no capitalines.

2. Els poders públics han de promoure i potenciar la responsabilitat social corporativa de les empreses a Canàries.»

Sis. Es modifica l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Principis de continuïtat territorial i llibertat de transport.*

1. Els serveis de transport aeri marítim, de persones i mercaderies, es regeixen pels principis de continuïtat territorial pel que fa a la naturalesa insular i ultraperifèrica de Canàries i llibertat de transport, en els termes que preveuen aquesta Llei, les normes que la despleguin, les disposicions comunitàries i els convenis internacionals aplicables.

2. Els principis de continuïtat territorial i de llibertat de transport marítim i aeri establertes a l'apartat anterior, afecta qualsevol tipus de serveis, regulars o no, de caràcter interinsular, nacional, i internacional.

3. Aquests principis comprenen, igualment, tots els serveis auxiliars del transport marítim, i aeri, els quals poden ser prestats directament per les mateixes companyies, o contractats per aquestes a terceres empreses no necessàriament de transport.

4. Per aconseguir la competitivitat dels ports i aeroports respecte d'altres que per la seva proximitat geogràfica puguin ser d'ús alternatiu, a Canàries s'han establert reduccions o bonificacions sobre les taxes portuàries i aeroportuàries, respecte les vigents en l'àmbit nacional, per aconseguir la competitivitat amb els ports i aeroports d'ús alternatiu. A aquest efecte s'ha de posar especial atenció a les taxes vinculades al tràfic de contenidors.

5. Tenint en compte la condició de regió ultraperifèrica de Canàries i la dependència del transport aeri per garantir la mobilitat dels seus residents, l'Estat ha de promoure davant la Unió Europea una excepció al sistema de comerç d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle en l'aviació que estableix la Directiva 2008/101/CE per als vols entre un aeroport ubicat a la regió ultraperifèrica de Canàries i un altre aeroport de l'Espai Econòmic Europeu.

6. Els ports i aeroports de titularitat estatal que hi ha a Canàries que, de conformitat amb la legislació vigent, estan declarats d'interès general es consideren a tots els efectes instruments essencials per a la integració econòmica i social de Canàries, ja que contribueixen a la seva connectivitat, vertebració, cohesió social i desenvolupament econòmic. A aquest efecte, l'Administració de l'Estat ha de garantir el manteniment de la qualificació d'aquests com a ports i aeroports d'interès general, així com el desenvolupament de les inversions necessàries, no només perquè aquestes instal·lacions es conservin en condicions adequades d'ús, explotació i operativitat, sinó també les necessàries per a l'adaptació de les infraestructures esmentades a les condicions d'operativitat que es puguin sol·licitar per l'aparició de nous fluxos de tràfic. S'ha atendre de manera específica l'adequada operativitat i adaptació dels ports i aeroports d'interès general ubicats a les illes no capitalines.

Els ports d'interès general de la Comunitat Autònoma de Canàries són infraestructures igualment essencials per a la integració econòmica i social de Canàries ja que, bé per si mateixos o per la interconnexió amb tràfics que es generen o tenen la seva destinació en ports d'interès general de l'Estat, contribueixen a la connectivitat, la vertebració, la cohesió social i el desenvolupament econòmic de Canàries.»

Set. Es modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Liberalització de serveis.*

1. No s'ha d'aplicar a Canàries cap monopoli sobre els serveis de transport marítim exterior o interior, ni de transport aeri nacional o internacional, i s'han de modificar o revisar les condicions en què les companyies nacionals tinguin atorgada o autoritzada la prestació dels serveis esmentats en règim d'exclusivitat o monopoli.

2. Respecte al transport aeri per companyies estrangeres des de l'arxipèlag, cap a l'arxipèlag i en trànsit per l'arxipèlag s'apliquen els principis de màxima flexibilitat compatibles amb la política aèria estatal i comunitària per permetre la connexió directa de les illes Canàries amb altres països, especialment d'Àfrica i d'Amèrica, en particular pel que fa a l'aplicació de la cinquena llibertat de l'aire, i potenciar el seu paper com a centre de distribució de trànsits de passatgers i càrrega entre els tres continents, i tanmateix és necessari garantir que els projectes que puguin presentar els operadors aeris acreditin solvència tècnica i econòmica, i siguin beneficiosos per a Canàries.

3. Per al transport de qualsevol tipus de mercaderies, es permet el lliure aprofitament de la capacitat de càrrega en els vols tant regulars com no regulars, incloent-hi els xàrters, que s'efectuen des de l'arxipèlag canari, cap a l'arxipèlag canari i en trànsit per l'arxipèlag canari.

4. No s'ha d'aplicar cap monopoli en els serveis d'assistència a terra a aeronaus, a passatgers i a mercaderies. Les companyies aèries poden realitzar aquests serveis lliurement, per si mateixes, o bé contractar-ne la realització amb empreses no necessàriament aèries, que han d'ajustar la prestació dels serveis a l'estructura i capacitat de cada aeroport i satisfer els requisits tècnics i administratius que hi siguin aplicables.

5. Les línies regulars de cabotatge marítim interinsular i de cabotatge entre la península i Canàries estan sotmeses a un règim d'autorització administrativa. L'administració competent pot establir, quan així ho requereixin les circumstàncies, obligacions de servei públic, per garantir el servei en tots els tràfics interinsulars, així com entre les illes Canàries i la península.

6. Així mateix, amb la finalitat de garantir les comunicacions aèries interinsulars i entre les illes Canàries i la resta del territori nacional, el Govern de la Nació pot establir obligacions de servei públic.

7. Per la seva naturalesa insular i la seva condició ultraperifèrica, el sistema portuari i aeroportuari a Canàries presenta requeriments específics la finalitat dels quals és garantir la llibertat de circulació dels seus residents i la seva connectivitat general amb el territori continental. Això comporta, en l'àmbit de la política general de transports, un tractament diferenciat, que procuri i potenciï, entre altres aspectes, la presència preferent dels seus ports i aeroports declarats d'interès general en les principals xarxes de transport i distribució internacionals, i que inclogui la participació de les institucions de la Comunitat Autònoma de Canàries en la planificació del sistema portuari i aeroportuari a Canàries.

En aquest marc, l'Estat ha de gestionar davant les institucions de la Unió Europea el manteniment, la renovació i l'ampliació de l'autorització requerida perquè els poders públics puguin incentivar amb caràcter permanent el desenvolupament de noves rutes que augmentin la connectivitat de Canàries, en particular les especificitats que reconeixen les directrius en matèria d'ajudes d'Estat al transport marítim i aeri i les seves infraestructures.

8. El que disposen els apartats anteriors s'entén sense perjudici del que estableixen els convenis internacionals.»

Vuit. Es modifica l'article 6, que queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Trànsits regulars de persones.*

1. Atesa la naturalesa ultraperifèrica de Canàries, es reconeix al transport públic regular de persones, tant per via aèria com marítima, el caràcter de servei públic essencial. Als ciutadans espanyols i dels altres estats membres de la Unió Europea o d'altres Estats signants de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu o de Suïssa, als seus familiars nacionals de tercers països beneficiaris del dret de residència o del dret de residència permanent i als ciutadans nacionals de tercers països residents de llarga durada, que acreditin la seva condició de residents a les illes Canàries, se'ls aplica una reducció en les tarifes dels serveis regulars del transport de viatgers de la quantia següent:

a) El percentatge de bonificació aplicable en els bitllets de transport marítim, amb vigència indefinida, per als trajectes directes, ja siguin d'anada o d'anada i tornada, entre la Comunitat Autònoma de Canàries i la resta del territori nacional és del 75 per cent de la tarifa del servei regular, i en els viatges interinsulars és així mateix del 50 per cent de la quantia esmentada.

b) El percentatge de bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport aeri de passatgers, entre la Comunitat Autònoma de Canàries i la resta del territori nacional és, amb vigència indefinida, del 75 per cent de la tarifa del servei regular per cada trajecte directe d'anada o d'anada i tornada, i en els viatges interinsulars és del 75 per cent de la quantia esmentada.

A aquests efectes, es considera trajecte directe d'anada el que es fa des de l'aeroport o heliport del punt d'origen a l'arxipèlag canari al de destinació final, diferent de l'anterior, en el territori nacional i viceversa, sense escales intermèdies o amb escales, sempre que aquestes no superin les 12 hores de durada, llevat de les que siguin imposades per les necessitats tècniques del servei o per raons de força major.

Als efectes d'aquesta bonificació, de l'import de la tarifa del servei regular s'ha de deduir l'import corresponent a les prestacions patrimonials públiques a què es refereixen les lletres d), e) i f) de l'article 68.2 de la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria, independentment del fet que s'hagin repercutit al passatger o no. A aquest efecte, les prestacions patrimonials esmentades han d'aparèixer desglossades a la documentació justificativa dels cupons de vol.

2. S'autoritza el Govern de la Nació, oït el Govern de Canàries, perquè augmenti la quantia de les compensacions que estableix l'apartat anterior, en especial perquè atengui realitats insulars, econòmiques i socials singulars, o perquè reemplaci aquest règim per un altre sistema de compensació en funció de l'evolució del mercat de serveis de transport aeri o marítim de manera que en cap cas suposi una disminució de l'ajuda prestada o un deteriorament en la qualitat del servei.

3. Dins del respecte a la normativa comunitària i al principi de llibertat tarifària, l'Administració ha de vetllar perquè les companyies prestatàries de serveis de passatgers atenguin, en la fixació de les seves tarifes, la necessitat de garantir el principi de continuïtat territorial i els costos derivats de la doble insularitat als efectes de la necessària connexió amb les línies de la resta del territori nacional, i en aquest sentit pot fixar, quan raons imperioses d'interès general així ho aconsellin, els preus màxims de referència en les línies declarades com a obligació de servei públic.»

Nou. Es modifica l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

«Article 7. *Transport marítim i aeri de mercaderies.*

1. Com a mesura complementària a l'aplicació de les disposicions del dret comunitari a les illes Canàries relatives a la llunyania i a la insularitat, s'estableix una consignació anual en els pressupostos generals de l'Estat, referida a l'any natural, per finançar un sistema de compensacions que permeti compensar el 100 per cent del cost efectiu del transport marítim i aeri de mercaderies interinsular i entre les illes Canàries i la península o entre les illes Canàries i altres països de la Unió Europea.

2. Per reglament s'ha de determinar el sistema de concessió de les compensacions en les seves diverses modalitats, el mètode de càlcul dels costos de transport a compensar, així com els beneficiaris.

3. La determinació dels costos tipus per a cada trajecte s'ha de fer anualment per part de l'Administració General de l'Estat de manera transparent i mitjançant un procediment d'audiència pública, i sol·licitar la informació necessària dels operadors independents que actuen en les rutes esmentades.

4. El sistema que s'estableixi ha de garantir la seva incidència directa sobre el conjunt del cost dels transports, inclosos els que poden ser repercutits com a conseqüència de la utilització de les infraestructures i els serveis portuaris i aeroportuaris.

5. En tot cas, el sistema de compensació a què es refereix aquest article ha de tenir en compte el principi de continuïtat territorial amb la península.

6. S'ha de crear una comissió mixta entre l'Administració General de l'Estat i l'Administració autonòmica, que s'encarregui d'efectuar el seguiment i l'avaluació de l'aplicació del sistema de compensació que preveuen els apartats anteriors.

7. Ateses les circumstàncies específiques que es deriven de la condició de regió ultraperifèrica de Canàries, la garantia de continuïtat en el transport marítim i aeri de mercaderies són essencials per a l'activitat econòmica de les illes. Als efectes d'assegurar el compliment del principi de continuïtat territorial esmentat, l'Administració de l'Estat ha de garantir que els serveis públics de competència estatal que intervenen en els processos d'importació, exportació i trànsit de mercaderies amb origen o destinació a Canàries han de ser planificats i prestats tenint en compte aquesta circumstància.»

Deu. Es modifica l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Transport públic terrestre.*

Es reconeix al transport públic regular de viatgers el caràcter de servei públic essencial.

Ateses les característiques especials de Canàries com a regió insular, la planificació i gestió d'aquest tipus de transport s'ha de dur a terme de manera integrada i amb caràcter insular, i se n'ha de garantir el finançament a través dels pressupostos generals de l'Estat. En el finançament esmentat s'han de tenir en compte les circumstàncies especials en què, a causa de la ultraperifèritat, la configuració geogràfica, la distribució de la població i l'afluència turística, es porta a terme aquesta activitat a Canàries.»

Onze. Es modifica l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Dret d'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació.*

1. Els poders públics han d'implantar polítiques econòmiques i fiscals, dotades suficientment, que permetin l'accés a la informació i les noves tecnologies, i la participació activa de tota la població de Canàries en la societat del coneixement, la informació i la comunicació.

2. Els serveis finals de telecomunicació es poden prestar a Canàries en règim de competència.

3. L'Estat ha de definir i aprovar les especificacions tècniques que permetin garantir el funcionament eficient dels serveis i les xarxes de comunicació, així com de l'espectre radioelèctric.»

Dotze. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 10 amb la redacció següent:

«3. En atenció a les circumstàncies especials de llunyania, insularitat i dispersió poblacional que concorren a Canàries com a regió ultraperifèrica, així com a la necessitat d'equiparar a la resta del territori nacional la disponibilitat i les condicions d'accés a qualsevol tipus de serveis audiovisuals de banda ampla, s'ha d'establir una consignació anual en els pressupostos generals de l'Estat, referida a l'any natural, per garantir l'accés de tota la població a aquests, i s'ha de finançar el sobrecost que afronten els operadors per desplegar a Canàries els serveis de banda ampla.»

Tretze. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Preu de l'energia.*

1. S'ha d'establir per reglament un sistema de compensació de l'extracost de la generació elèctrica a les illes Canàries que garanteixi uns preus del subministrament elèctric per als consumidors equivalents als de la resta del territori espanyol.

Les activitats per al subministrament d'energia elèctrica que es portin a terme en el sistema elèctric ultraperifèric de Canàries poden ser objecte d'una reglamentació singular que ha d'atendre les especificitats que es deriven de la seva ubicació territorial i del seu caràcter aïllat, que contribueixi a l'establiment d'un mix energètic que adequi la mida, la tecnologia i el combustible de les centrals de generació, als condicionants ambientals, econòmics i tècnics d'operació del sistema, i que persegueixi com a objectiu la producció elèctrica al cost més baix possible per al sistema i l'ús progressiu de fonts d'energia renovables.

2. L'Administració General de l'Estat ha de prioritzar en l'interès de Canàries els projectes de les regions ultraperifèriques en l'àmbit de les xarxes transeuropees d'energia, i ha d'apostar fonamentalment per la generació basada en energies renovables i la participació de Canàries en la política de cooperació de la Unió Europea envers Àfrica en matèria energètica.»

Catorze. Es modifica l'article 12, que queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Desenvolupament energètic mediambiental.*

La reglamentació de les activitats per al subministrament d'energia elèctrica en els sistemes energètics aïllats canaris té entre els seus objectius el foment de les energies renovables, quan la seva introducció suposi una reducció del cost energètic en les condicions que estableix la Llei del sector elèctric.»

Quinze. L'article 13 queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Pla d'estalvi energètic.*

El Govern de la Nació i el Govern de Canàries, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'elaborar i posar en marxa un pla d'optimització i estalvi de consums energètics i d'aigua, en la indústria, sector terciari, sector agrari i consums humans.»

Setze. S'afegeix un nou article 13 bis amb la redacció següent:

«Article 13 bis. *Autoconsum energètic.*

El Govern de la Nació ha de promoure les diverses modalitats d'autoconsum en els sistemes elèctrics aïllats canaris.

En tot cas, els consumidors o productors ubicats en els sistemes elèctrics canaris, aollits a qualsevol modalitat d'autoconsum elèctric, queden exempts amb caràcter indefinit del pagament del càrrec variable transitori per l'energia autoconsumida previst en la disposició addicional setena del Reial decret 900/2015, de 9 d'octubre, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de les modalitats de subministrament d'energia elèctrica amb autoconsum i de producció d'autoconsum, sempre que l'autoconsum suposi una reducció dels costos energètics dels sistemes esmentats.

Així mateix, a les instal·lacions de generació per a autoconsum ubicades en els sistemes elèctrics de Canàries posades en servei amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, no els és aplicable el que disposa l'article 5.2.a) de l'esmentat Reial decret 900/2015, de 9 d'octubre, de manera que la suma de les potències instal·lades de les instal·lacions de producció pot ser superior a la potència contractada pel consumidor.»

Disset. L'article 14 queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Gestió, valorització, reciclatge i descontaminació dels residus a Canàries.*

1. En virtut del principi de continuïtat territorial i amb la finalitat de superar els obstacles que es deriven de la fragmentació territorial de l'arxipèlag, en els fluxos de residus en els quals sigui aplicable la responsabilitat ampliada del productor, són els productors, a través dels seus sistemes individuals o col·lectius de responsabilitat ampliada, els responsables de finançar el trasllat dels residus des de les altres illes fins a l'illa on hi hagi planta de tractament, i si s'escau, fins a la península, quan no sigui possible el seu tractament a Canàries.

2. Els poders públics han de dissenyar estratègies que orientin l'execució de polítiques destinades específicament a reduir al màxim el volum de residus contaminants generats a Canàries, i n'han de fer prevaler la reutilització i el reciclatge a través d'una xarxa local de punts habilitats per a aquesta finalitat.

3. Per tal de minimitzar els riscos i l'impacte ambiental del transport i la circulació de residus, el principi general de proximitat ha d'estar en la base de la política sobre gestió i tractament de residus a Canàries, s'ha d'afavorir el seu tractament a l'arxipèlag quan hi hagi plantes de tractament adequades per fer-ho, i s'han de promoure en cas contrari mesures que afavoreixin la implantació i el desenvolupament de plantes de tractament i reciclatge per al nombre de residus més gran possible.

4. Amb la finalitat d'obtenir una protecció ambiental adequada del territori canari, en els residus en què la normativa estableixi mínims de recollida selectiva en l'àmbit estatal, aquests objectius s'han d'assolir a la Comunitat Autònoma de Canàries d'acord amb els criteris que preveu la normativa de cada flux de residus, i si no n'hi ha, en proporció als residus generats, segons les dades disponibles de la Comunitat Autònoma a 31 de desembre de l'any precedent i les dades oficials que les puguin complementar.

5. Als efectes del control de residus, i en relació amb els productes envasats, elèctrics i electrònics, piles i acumuladors, pneumàtics i olis i greixos minerals, cal incloure en la declaració per la qual se sol·licita un determinat règim duaner als efectes de la imposició indirecta canària el nom del sistema integrat de gestió de residus al qual l'importador està adherit. Aquesta obligació és aplicable en relació amb les entrades de les mercaderies indicades procedents d'un altre Estat membre o de la resta del territori espanyol. A l'incompliment d'aquesta obligació li és aplicable el que preveu el règim sancionador en matèria de residus.

6. Els productes que puguin generar residus ambientalment perillosos, especialment contaminants, no reutilitzables o reciclables es poden considerar no aptes, i queden fora de l'exempció que recull aquesta Llei. Poden tenir la mateixa consideració de productes perillosos ambientalment les plantes, els animals, les llavors o equivalents que suposin un risc per al medi natural de l'arxipèlag.»

Divuit. S'afegeix un nou article 14 bis amb la redacció següent:

«Article 14 bis. *Preu de l'aigua.*

S'ha d'establir reglamentàriament un sistema de compensació, que es consignï anualment en els pressupostos generals de l'Estat, que garanteixi a les illes Canàries la moderació dels preus de l'aigua dessalinitzada, regenerada o reutilitzada fins a assolir un nivell equivalent al de la resta del territori nacional, així com els preus de l'aigua de consum agrari fruit de l'extracció i elevació de pous i galeries i de la dessalació per a reg agrícola.»

Dinou. L'article 15 queda redactat de la manera següent:

«Article 15. *Convenis.*

En les matèries en què la Comunitat Autònoma de Canàries no tingui atribuïdes competències legalment, quan raons d'eficiència i racionalitat en la gestió així ho aconsellin, es pot delegar mitjançant un conveni la gestió dels crèdits pressupostaris a què es refereixen els articles 95 i 96 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic i fiscal de Canàries.»

Vint. L'article 16 queda redactat de la manera següent:

«Article 16. *Principi general.*

Per garantir una coordinació adequada entre l'Administració General de l'Estat i la Comunitat Autònoma de Canàries, s'ha de crear una comissió mixta i s'han d'establir els mecanismes de coordinació de caràcter sectorial entre les dues administracions que siguin necessaris per a la posada en marxa, el desenvolupament i el seguiment del règim econòmic i fiscal de les illes Canàries.»

Vint-i-u. L'article 17 queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Inspecció del comerç exterior.*

1. La inspecció del comerç exterior, atesa la integració més gran de les illes a la Unió Europea i la competència exclusiva de l'Estat en la seva execució i regulació, és a càrrec de l'Administració General de l'Estat, sota el principi general d'adequació a la normativa comunitària en la matèria.

2. La Comunitat Autònoma de Canàries i l'Administració General de l'Estat han de col·laborar per a la identificació dels problemes específics que es plantegin, i en la cerca de solucions en matèria d'inspecció de comerç exterior a l'arxipèlag canari, en particular en matèria d'inspecció fitosanitària i zoosanitària, per tal que l'Administració General de l'Estat pugui presentar-los i negociar-los davant la Unió Europea per a la seva resolució cas per cas.»

Vint-i-dos. L'article 18 queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Promoció comercial.*

1. L'Administració General de l'Estat i la Comunitat Autònoma de Canàries han de potenciar la seva col·laboració als efectes de definir i assolir objectius comuns dins la promoció comercial espanyola. S'ha de tenir una consideració especial en el desenvolupament de programes de formació comercial d'espanyols, africans i iberoamericans, el foment de societats i consorcis d'exportació, el suport d'assistència a fires a l'exterior, viatges de promoció comercial, creació de marques i denominacions d'origen dels productes elaborats a Canàries, inclosa la promoció del símbol gràfic de les regions ultraperifèriques, i en la prestació de serveis a països tercers des de territori canari.

2. Es crea, amb seu a Canàries, el Consell Assessor per a la Promoció Estratègica i Comercial de Canàries, amb l'objectiu de fomentar la internacionalització de l'economia canària.

Aquest Consell està presidit pel secretari d'Estat de Comerç, s'hi han d'integrar representants dels Ministeris d'Economia, Foment i Afers Exteriors i altres representants de l'Administració General de l'Estat, de l'Administració autonòmica i dels agents socials i econòmics vinculats a la internacionalització, i ha de tenir una secretaria permanent a l'arxipèlag que correspon a l'Administració perifèrica de l'Estat.

La composició i funcions d'aquest òrgan s'han de desplegar mitjançant norma reglamentària.»

Vint-i-tres. L'article 19 queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Promoció turística.*

1. Atenent el caràcter estratègic del turisme en l'economia canària i la seva repercussió en l'ocupació, s'ha d'atendre especialment el seu foment i desenvolupament, mitjançant la dotació d'un pla estratègic del turisme. A aquests efectes, els incentius a la inversió en el sector s'han d'orientar preferentment a la reestructuració d'aquest, modernització de la planta turística d'allotjament, a la creació d'activitats d'oci complementàries de les d'allotjament i la potencialització de formes de turisme especialitzat i alternatiu.

Així mateix, i d'acord amb les necessitats del sector turístic, l'Estat ha de tenir en compte l'estacionalitat com a marc de referència per a la implantació de mesures econòmiques, socials i de qualsevol altra naturalesa que l'afectin, per tal d'afavorir el manteniment i la creació d'ocupació.

2. S'ha d'atendre especialment la formació tecnicoprofessional en el sector, i impulsar, entre altres actuacions, l'ensenyament d'idiomes i la utilització de les noves tecnologies.

Cal promoure, a més, els coneixements en matèria gastronòmica vinculats a la utilització de productes agraris, agroindustrials i pesquers obtinguts a Canàries i d'activitats d'oci.

A aquests efectes, l'Administració General de l'Estat ha de col·laborar amb la Comunitat Autònoma de Canàries en l'elaboració d'un pla específic de formació professional en el sector turístic, que ha de comptar així mateix amb la participació dels agents socials més representatius en l'àmbit autonòmic.

3. En les campanyes de promoció turística exterior que realitzi l'Estat, i sempre que ho sol·liciti el Govern de Canàries, pel fet que tenen interès i afecten productes i/o destinacions turístiques de les illes, s'ha d'incloure l'oferta de les illes Canàries de manera clarament diferenciada.

A aquests efectes, en les conselleries de turisme en les missions diplomàtiques d'Espanya en els principals mercats emissors per a les illes Canàries, s'hi ha de preveure la possibilitat que un tècnic adscrit a l'òrgan de promoció turística de les illes Canàries es pugui ubicar i pugui exercir les tasques de promoció turística de les illes Canàries en cadascuna de les conselleries que es defineixin.

4. L'Estat ha de finançar un pla d'inversions públiques en infraestructures a les àrees turístiques amb l'objectiu d'assolir el nivell de qualitat necessari i mantenir la rendibilitat social del sector turístic a Canàries, així com atendre de manera efectiva l'increment en la demanda dels serveis públics i les infraestructures que es genera a les àrees esmentades. Aquest pla s'ha de dotar en els pressupostos generals de l'Estat per a la seva gestió directa per la Comunitat Autònoma de Canàries a través de l'instrument convencional oportú, i ha de ser independent de l'assignació dels fons de turisme d'àmbit nacional que li corresponguin.»

Vint-i-quatre. L'article 20 queda redactat de la manera següent:

«Article 20. *Incentius econòmics regionals.*

1. L'Administració General de l'Estat ha de dotar de la màxima flexibilitat el funcionament dels incentius regionals i la localització de les inversions a les illes sense altres limitacions sectorials i financeres que les que estableix la normativa comunitària.

S'ha d'incentivar la inversió a les illes mitjançant l'exigència d'un volum mínim d'inversió inferior a l'establert per a la resta del territori nacional. A aquests efectes, el volum mínim d'inversió exigible a les illes de Tenerife i Gran Canària és de 300.000 euros, i a la resta d'illes de 100.000 euros. A les illes no capitalines els projectes elegibles han de disposar, a més, d'un percentatge superior de puntuació.

2. S'ha d'atendre especialment el suport a la petita i mitjana empresa per la seva capacitat de generació d'ocupació, i promoure centres o institucions d'assessorament i informació.

3. En la valoració dels projectes s'ha d'incentivar la creació de llocs de treball de qualitat, el seu impacte mediambiental més baix i l'ús de tecnologies del coneixement.

4. S'han de valorar, dins dels límits que estableix la normativa comunitària sobre ajudes de finalitat regional, els sectors productius relacionats amb la indústria de l'alimentació, begudes i agroindústria; amb la transformació i comercialització de productes agrícoles i ramaders; amb les energies renovables –tant per a usos energètics com per a la dessalinització i reutilització d'aigües–; amb la reutilització de productes i amb la preparació per a la reutilització, el reciclatge i altres formes de valorització de residus; així com, de manera preferent, els sectors productius relacionats amb les noves tecnologies.

5. S'han d'atendre especialment els projectes de rehabilitació i modernització de la planta d'allotjament turístic i els sectors complementaris del turisme.

6. El Govern de la Nació, una vegada oït el Govern de Canàries, ha de desenvolupar mesures reforçades a les que estableixen els apartats anteriors d'aquest article, per aplicar a les illes no capitalines pel que fa a la dimensió i l'autofinançament que s'exigeixen al projecte d'inversió, i hi ha d'incloure la definició dels sectors productius a subvencionar per adaptar-los a la realitat del seu desenvolupament econòmic i social en cada illa.

7. Sense perjudici del que estipula la normativa europea i nacional aplicable, les ajudes a les petites i mitjanes empreses s'han de modular, allà on sigui possible, amb percentatges de cofinançament més alts per a inversions a les illes no capitalines, atesa la seva particular situació socioeconòmica.

8. Els poders públics han de promoure l'aplicació del principi de responsabilitat social corporativa de les empreses a les entitats beneficiàries d'incentius econòmics regionals, de conformitat amb el que en aquesta matèria regula l'estratègia d'Espanya i de la Unió Europea.»

Vint-i-cinc. L'article 21 queda redactat de la manera següent:

«Article 21. *Creació d'ocupació.*

1. El Govern de l'Estat i el Govern de Canàries, per tal de promocionar al màxim l'ocupació, han de coordinar els seus esforços i recursos, i fixar les actuacions corresponents en el marc de l'ordenació i la planificació econòmica regional de Canàries.

2. D'acord amb la disposició addicional tercera del text refós de la Llei d'ocupació, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2015, de 23 d'octubre, l'Estat ha de tenir en compte la situació econòmica, social i laboral de Canàries, atesa la seva condició de regió ultraperifèrica de la Unió Europea, en l'elaboració del Pla anual de política d'ocupació de cada exercici, i hi ha d'incorporar un pla d'ocupació per a Canàries, amb dotació suficient, per tal d'impulsar la creació d'ocupació, lluitar contra la pobresa i compensar els problemes de competitivitat de les empreses radicades a les illes.»

Vint-i-sis. S'afegeix un nou article 21 bis amb la redacció següent:

«Article 21 bis. *Foment de la integració social.*

Atès que la finalitat d'aquesta Llei també pretén promoure la cohesió social de Canàries, segons estableix l'article 1.c), atesa l'elevada taxa de pobresa i exclusió social de l'arxipèlag i atesa la seva consideració de regió ultraperifèrica, el Govern d'Espanya ha de consignar anualment en els pressupostos generals de l'Estat una dotació suficient per impulsar mesures per pal·liar la pobresa i l'exclusió social a

Canàries, mentre els indicadors oficials la situïn per sobre de la mitjana nacional. Aquesta dotació econòmica té caràcter finalista i s'ha d'aplicar als programes i instruments que en cada moment tingui la Comunitat Autònoma de Canàries per atendre els sectors més vulnerables en perill d'exclusió.»

Vint-i-set. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Incentius a la inversió.*

1. Mentre el producte interior brut *per capita* de Canàries se situï per sota de la mitjana nacional, i atesa la seva consideració de regió ultraperifèrica, l'Institut de Crèdit Oficial ha de tenir oberta una línia de préstecs de mediació amb tipus d'interès preferents per finançar inversions en actius fixos per part de les petites i mitjanes empreses domiciliades a Canàries que siguin de nova creació o que, ja constituïdes, ampliïn, modernitzin o traslladin les seves instal·lacions.

2. L'import de la línia de préstecs, el tipus aplicable a la cessió de fons per l'Institut de Crèdit Oficial a les entitats de crèdit, el percentatge de les inversions que es pot finançar amb càrrec a aquesta línia, les condicions d'amortització dels préstecs, així com altres característiques d'aquests i les competències que sobre això exerceix el Consell General de l'Institut de Crèdit Oficial, els ha de determinar el Govern de la Nació en funció de la situació econòmica i financera en cada moment.»

Vint-i-vuit. S'afegeix un nou article 22 bis amb la redacció següent:

«Article 22 bis. *Universitats.*

1. Tenint en compte la condició de regió ultraperifèrica de Canàries, les universitats de les illes són centres de referència als efectes de l'assenyalament de les polítiques universitàries de l'Estat espanyol. En el marc de l'ordenació i la planificació econòmica regional de Canàries, s'han d'incloure mesures per incrementar-ne la competitivitat i focalitzar els esforços en recerca i innovació que tinguin impacte en el sector productiu així com la transferència dels seus resultats i l'orientació de la seva oferta a les necessitats del mercat, per facilitar la mobilitat entre illes.

2. Les universitats establertes a Canàries es vinculen a l'economia productiva de Canàries per mitjà de la recerca, la innovació, la formació i l'aplicació de coneixement d'excel·lència. La capacitat d'aquests centres s'ha de posar al servei del règim econòmic i fiscal de Canàries, per potenciar el desenvolupament econòmic i social de l'arxipèlag.

3. L'Administració General de l'Estat ha de fomentar la condició de les universitats canàries com a centres de referència nacional a través d'accions o programes específics.

4. S'han de fomentar i coordinar programes per a l'acompliment d'activitats docents, de recerca i cooperació al desenvolupament en què intervinguin les universitats establertes a Canàries i les institucions europees i d'altres països, especialment amb països tercers veïns i altres regions ultraperifèriques.

5. Tenint en compte la consideració de Canàries com a regió ultraperifèrica de la Unió Europea, el Govern de la Nació ha d'acordar per als estudiants i professors de les universitats canàries una ajuda econòmica suplementària per compensar els costos addicionals de la llunyania, equivalent a les despeses de transport des del seu lloc de residència fins al de destinació, en els programes de recerca, formació i mobilitat a més d'altres mesures complementàries relatives a la promoció de la recerca, el desenvolupament i la innovació.»

Vint-i-nou. L'article 23 queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Formació professional.*

1. Als efectes de potenciar la creació d'ocupació, l'Administració General de l'Estat ha de col·laborar amb la Comunitat Autònoma de Canàries en l'elaboració d'un programa especial de formació professional per a l'ocupació en sectors de serveis avançats.

En l'elaboració i actualització dels certificats de professionalitat s'han de tenir en compte les peculiaritats del territori insular i fragmentat de la Comunitat Autònoma de Canàries, i s'han d'afegir en cas de necessitat certificats específics addicionals que s'adaptin als circumstàncies especials de les illes.

2. S'ha d'establir un programa específic de beques d'estudi per als estudiants canaris que no trobin a la seva illa de residència l'oferta educativa que sol·licitin. Així mateix, s'ha d'establir un programa específic de beques de desplaçament per als joves canaris que hagin finalitzat la seva formació professional i que realitzin pràctiques en empreses peninsulars i en qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea.

3. Les organitzacions empresarials i sindicals més representatives en l'àmbit autonòmic han de col·laborar amb la Comunitat Autònoma de Canàries en el disseny de plans de formació professional per a l'ocupació adreçats prioritàriament a treballadors ocupats i desocupats.

Així mateix, són els agents col·laboradors de l'administració per al disseny i la programació de la realització de pràctiques en empreses de la formació professional reglada, formació professional per a l'ocupació i formació professional dual.

4. Es garanteix als estudiants canaris la provisió de places adequada de formació professional reglada, formació professional per a l'ocupació i formació professional dual.»

Trenta. L'article 24 queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Mesures a favor del sector primari.*

1. El Govern de l'Estat i el Govern de Canàries es fixen com a objectius assolir una capacitat més gran d'autoprovèiment, i garantir el futur i el desenvolupament a mitjà i llarg termini dels sectors agrícola i ramader de Canàries, en la seva condició de regió ultraperifèrica, incloses la producció, la transformació i la comercialització dels productes locals, impulsar l'agricultura i la ramaderia, fomentar la competitivitat i la innovació en el sector, i donar suport a les petites i mitjanes empreses i al desenvolupament de cooperatives agrícoles i ramaderes que afavoreixin la concentració de l'oferta.

2. Per garantir la competitivitat dels sectors agrícola i ramader de Canàries, el Govern de la Nació ha de consignar anualment en els pressupostos generals de l'Estat una dotació suficient per garantir el 100 per cent de l'aportació nacional de les mesures de foment de les produccions agrícoles locals autoritzada per la Unió Europea en el marc del Programa d'opcions específiques d'allunyament i insularitat (POSEI).

3. Amb la finalitat de fomentar la contractació d'assegurances agràries a les illes que ajudi a garantir la renda de les productores i els productors mitjançant la seva protecció davant adversitats climàtiques i altres riscos naturals, el Govern de la Nació ha de consignar anualment en els pressupostos generals de l'Estat una dotació suficient per incrementar en un 65% la subvenció base que en cada moment estableixi l'Entitat Estatal d'Assegurances Agràries (ENESA) per a les assegurances agràries aplicables a Canàries.

4. Amb la finalitat de conservar les varietats agrícoles i races ramaderes locals, en perill greu d'erosió genètica, que són la base per diferenciar les produccions locals i facilitar-ne la valorització comercial, el Govern de la Nació ha de disposar

anualment en els pressupostos generals de l'Estat d'una dotació específica per promoure bancs de conservació de recursos fitogenètics i zoogenètics locals i per donar suport a la preservació in situ d'aquestes varietats i races per part dels agricultors i ramaders.

5. Els poders públics han de donar suport a la utilització de productes agrícoles, ramaders i pesquers locals en els establiments turístics de Canàries.

6. Es dona suport a la creació a l'arxipèlag d'un centre internacional de tecnologies agràries destinat a afavorir les relacions econòmiques amb Europa i els països d'Àfrica occidental i d'Amèrica llatina.»

Trenta-u. S'afegeix un nou article 24 bis amb la redacció següent:

«Article 24 bis. *Foment de l'ocupació.*

Als efectes que assenyalava l'article 21 d'aquesta Llei i tenint en compte l'alta taxa de desocupació i d'exclusió social a l'arxipèlag, el Govern de la Nació i el Govern de Canàries han de coordinar els seus esforços i recursos, per tal de promocionar al màxim l'ocupació de qualitat. Per a la promoció esmentada, tenen la consideració de recursos bàsics els següents: les inversions a desenvolupar per l'Estat i la Comunitat Autònoma; els convenis entre el Servei Públic d'Ocupació Estatal, la Comunitat Autònoma i les corporacions locals; els fons que integren els plans en matèria d'ocupació de la Comunitat Autònoma i les aportacions dels marcs comunitaris de suport; sense perjudici dels mecanismes que preveu aquesta Llei per a la millora dels problemes estructurals que manifesta l'ocupació a l'arxipèlag i altres recursos que es puguin destinar al mateix fi.»

Trenta-dos. S'afegeix un nou article 25 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 25 bis. *Foment de la cultura.*

Tenint en compte la condició de regió ultraperifèrica de Canàries, i als efectes de potenciar l'intercanvi cultural de l'arxipèlag, els béns artístics que es traslladin des de Canàries a la Península, les Illes Balears i la resta de la Unió Europea, amb motiu d'exposició, així com el seu trasllat en sentit invers, estan exempts de gravàmens fiscals i duaners als efectes de la seva equiparació amb els desplaçaments dels béns esmentats dins del territori peninsular i comunitari. En cas que siguin objecte de transmissió posterior o lliurament estan subjectes a la tributació corresponent.»

Trenta-tres. S'afegeix un apartat 3 a l'article 26, que queda redactat amb el contingut següent:

«3. Als efectes del càlcul dels rendiments derivats de la venda de béns corporals produïts a Canàries, en formen part:

a) Els imports de les ajudes derivades del règim específic de proveïment, que s'estableix en virtut de l'article 3.1.a) del Reglament (UE) núm. 228/2013 del Parlament Europeu i del Consell,

b) Els imports de les ajudes als productors derivades del programa comunitari de suport a les produccions agràries de Canàries, que s'estableix en virtut de l'article 3.1.b) del Reglament (UE) núm. 228/2013 del Parlament Europeu i del Consell.

L'organisme pagador d'aquests fons ha de certificar a l'Administració tributària competent l'import o els imports de les ajudes percebudes pel productor procedents de les mesures de suport que preveu el paràgraf anterior.»

Trenta-quatre. Es modifiquen els apartats 2, 4.A) i C), 5, 8 i 12, de l'article 27 que queden redactats de la manera següent:

«Article 27. *Reserva per a inversions a Canàries.*

«2. La reducció a què es refereix l'apartat anterior s'aplica a les dotacions que en cada període impositiu es fan a la reserva per a inversions fins al límit del noranta per cent de la part de benefici obtingut en el mateix període que no sigui objecte de distribució, quan procedeixi d'establiments situats a Canàries.

En cap cas l'aplicació de la reducció pot determinar que la base imposable sigui negativa.

A aquests efectes, es consideren beneficis procedents d'establiments a Canàries els derivats d'activitats econòmiques, inclosos els procedents de la transmissió dels elements patrimonials destinats a aquestes, així com els derivats de la transmissió d'elements patrimonials no destinats a activitats econòmiques, en els termes que es determinin per reglament.

A aquests efectes, es consideren beneficis no distribuïts els destinats a nodrir les reserves, exclosa la de caràcter legal. Tampoc té la consideració de benefici no distribuït el que derivi de la transmissió d'elements patrimonials l'adquisició dels quals hagi determinat la materialització de la reserva per a inversions dotada amb beneficis de períodes impositius a partir d'1 de gener de 2007.

En cas d'elements patrimonials que només s'hagin destinat parcialment a la materialització de la reserva a partir de la data esmentada, es considera benefici no distribuït la part proporcional d'aquest que correspongui al valor d'adquisició que no hagi suposat una materialització de la reserva esmentada.

Les assignacions a reserves es consideren disminuïdes en l'import que eventualment s'hagi sustret dels fons propis, ja en l'exercici al qual es refereix la reducció de la base imposable, ja en el que s'adopti l'acord de fer les assignacions esmentades.»

«4. Les quantitats destinades a la reserva per a inversions a Canàries s'han de materialitzar en el termini màxim de tres anys comptats des de la data de la meritació de l'impost corresponent a l'exercici en què s'hagi dotat aquesta, en la realització d'alguna de les inversions següents:

A. Les inversions inicials consistents en l'adquisició d'elements patrimonials nous de l'immobilitzat material o intangible com a conseqüència de:

- La creació d'un establiment.
- L'ampliació d'un establiment.
- La diversificació de l'activitat d'un establiment per a l'elaboració de nous productes.
- La transformació substancial en el procés de producció d'un establiment.

En cap cas es pot materialitzar la reserva per a inversions a Canàries en l'adquisició d'immobles destinats a habitatges amb fins turístics.

També tenen la consideració d'inicials les inversions en sòl, edificat o no, sempre que no s'hagin beneficiat anteriorment del règim que preveu aquest article i es destini:

– A la promoció d'habitatges protegits, quan escaigui aquesta qualificació d'acord amb el que preveu el Decret 27/2006, de 7 de març, pel qual es regulen les actuacions del Pla d'habitatge de Canàries, i siguin destinades a l'arrendament per part de la societat promotora.

– A l'exercici d'activitats industrials incloses en les divisions 1 a 4 de la secció primera de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost sobre activitats econòmiques.

- A les activitats sociosanitàries, centres residencials de gent gran, geriàtrics i centres de rehabilitació neurològica i física.
- A les zones comercials que siguin objecte d'un procés de rehabilitació.
- A les activitats turístiques que regula la Llei 7/1995, de 6 d'abril, d'ordenació del turisme de Canàries, l'adquisició de les quals tingui per objecte la rehabilitació d'un establiment turístic.

(La resta igual).

C. L'adquisició d'elements patrimonials de l'immobilitzat material o intangible que no es pugui considerar inversió inicial perquè no reuneix alguna de les condicions que estableix la lletra A anterior, la inversió en elements patrimonials que contribueixin a la millora i protecció del medi ambient en el territori canari, així com les despeses de recerca i desenvolupament que es determinin per reglament.

En cap cas, no es pot materialitzar la reserva per a inversions a Canàries en la rehabilitació o reforma d'immobles destinats a habitatges amb fins turístics.

Si es tracta de vehicles de transports de passatgers per via marítima o per carretera, s'han de dedicar exclusivament a serveis públics en l'àmbit de funcions d'interès general que es corresponguin amb les necessitats públiques de les illes Canàries.

Si es tracta de sòl, edificat o no, aquest s'ha de destinar:

- A la promoció d'habitatges protegits, quan escaigui aquesta qualificació d'acord amb el que preveu el Decret 27/2016, de 7 de març, pel qual es regulen les actuacions del Pla d'habitatge de Canàries, destinats a l'arrendament per part de la societat promotora.
- A l'exercici d'activitats industrials incloses en les divisions 1 a 4 de la secció primera de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost d'activitats econòmiques.
- A les activitats sociosanitàries, centres residencials de gent gran, geriàtrics i centres de rehabilitació neurològica i física.
- A les zones comercials que siguin objecte d'un procés de rehabilitació.
- A les activitats turístiques que regula la Llei 7/1995, de 6 d'abril, d'ordenació del turisme de Canàries, l'adquisició de les quals tingui per objecte la rehabilitació d'un establiment turístic.

Només als efectes d'entendre inclòs en l'import de la materialització de la reserva el valor corresponent al sòl, es consideren obres de rehabilitació les actuacions dirigides a la renovació, l'ampliació o la millora d'establiments turístics, sempre que reuneixin les condicions necessàries per ser incorporades a l'immobilitzat material com a valor superior de l'immoble.»

«5. Els elements patrimonials en què es materialitzi la inversió han d'estar situats o ser rebuts a l'arxipèlag canari, han de ser utilitzats a l'arxipèlag, destinats i necessaris per a l'acompliment d'activitats econòmiques del contribuent, llevat del cas dels que contribueixin a la millora i protecció del medi ambient en el territori canari.

A aquest efecte s'entenen situats i utilitzats a l'arxipèlag:

- a) Les aeronaus que, per la seva destinació, contribueixin a millorar les connexions de les illes Canàries, en els termes que es determinin per reglament.
- b) Els vaixells amb pavelló espanyol i amb port base a les Canàries, inclosos els inscrits en el Registre especial de vaixells i empreses navilieres.
- c) Les xarxes de transport i de comunicacions que connectin l'arxipèlag canari amb l'exterior, pel tram de la xarxa que estigui dins del territori de les illes Canàries i a la part situada a fora que s'utilitzi per connectar entre si les diferents illes de l'arxipèlag.

d) Les aplicacions informàtiques i els drets de propietat industrial, que no siguin mers signes distintius del contribuent o dels seus productes, sempre que hagin estat creats amb mitjans de l'entitat situats en l'àmbit territorial canari o adquirits a tercers per a la seva transformació, sempre que la seva explotació econòmica es dirigeixi, es porti a terme, es contracti, es distribueixi, s'organitzi i es facturi des de Canàries.

e) Els drets de propietat intel·lectual, en la mesura que hagin estat creats amb mitjans de l'entitat situats en l'àmbit territorial canari o adquirits a tercers per a la seva transformació, sempre que la seva explotació econòmica es dirigeixi, es porti a terme, es contracti, es distribueixi, s'organitzi i es facturi des de l'àmbit esmentat.

El concepte de transformació que preveu la lletra e) d'aquest número és el que preveu la legislació sectorial de protecció d'aquests drets i exigeix que el dret resultant de la transformació entri en funcionament en el mateix període impositiu que l'adquisició a tercers del dret original.

f) Les concessions administratives d'ús de béns de domini públic situats a Canàries.

g) Les concessions administratives de prestació de serveis públics que es portin a terme exclusivament a l'arxipèlag.

h) Les concessions administratives d'obra pública per a l'execució o explotació d'infraestructures públiques situades a Canàries.»

«8. Els elements patrimonials en què s'hagi materialitzat la reserva per a inversions a què es refereixen les lletres A i C de l'apartat 4, així com els adquirits en virtut del que disposa la lletra D d'aquest mateix apartat, han de continuar en funcionament en l'empresa de l'adquirent durant cinc anys com a mínim, sense que siguin objecte de transmissió, arrendament o cessió a tercers per al seu ús. Quan la seva permanència sigui inferior al període esmentat, no es considera incomplet aquest requisit quan es procedeixi a l'adquisició d'un altre element patrimonial que el substitueixi pel seu valor net comptable, amb anterioritat o en el termini de 6 mesos des de la seva baixa en el balanç, que reuneixi els requisits exigits per a l'aplicació de la reducció que preveu aquest article i que continuï en funcionament durant el temps necessari per completar el període esmentat. No es pot entendre que aquesta nova adquisició suposa la materialització de les quantitats destinades a la reserva per a inversions a Canàries, excepte per l'import d'aquesta que excedeix el valor net comptable de l'element patrimonial que se substitueix i que va tenir la consideració de materialització de la reserva que regula aquest article. En el cas de l'adquisició de sòl, el termini és de deu anys.

En els casos de pèrdua de l'element patrimonial s'ha de substituir en els termes que preveu el paràgraf anterior.

Els contribuents que es dediquin a l'activitat econòmica d'arrendament o cessió a tercers per al seu ús d'elements patrimonials de l'immobilitzat poden gaudir del règim de la reserva per a inversions, sempre que no hi hagi una vinculació, directa o indirecta, amb els arrendataris o cessionaris dels béns esmentats, en els termes que defineix l'article 18, apartat 2, de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, ni es tracti d'operacions d'arrendament financer. A aquests efectes, s'entén que l'arrendament d'immobles es du a terme com a activitat econòmica únicament quan concorren les circumstàncies que preveu l'apartat 2 de l'article 27 de la Llei 35/2006.

En els supòsits d'arrendament de béns immobles, a més de les condicions que preveu el paràgraf anterior, el contribuent ha de tenir la consideració d'empresa turística d'acord amb el que preveu la Llei 7/1995, de 6 d'abril, d'ordenació del turisme de Canàries, s'ha de tractar de l'arrendament d'habitatges protegits per la societat promotora, de béns immobles afectes a l'acompliment d'activitats industrials incloses en les divisions 1 a 4 de la secció primera de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost sobre activitats

econòmiques, o de zones comercials situades en àrees l'oferta turística de les quals estigui en declivi, perquè necessita intervencions integrades de rehabilitació d'àrees urbanes, segons els termes en què defineixen les directrius d'ordenació general de Canàries, aprovades per la Llei 19/2003, de 14 d'abril.

Quan es tracti dels valors a què es refereix la lletra D de l'apartat 4, han de romandre en el patrimoni del contribuent durant cinc anys ininterromputs, sense que els drets d'ús o gaudi que hi estan associats puguin ser objecte de cessió a tercers.»

«12. L'aplicació del benefici de la reserva per a inversions és incompatible, per als mateixos béns i despeses, amb les deduccions per incentivar la realització de determinades activitats que regula el capítol IV del títol VI del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, i amb la deducció per inversions que regula l'article 94 de la Llei 20/1991.

Quan es tracta d'actius usats i de sòl, aquests no es poden haver beneficiat anteriorment del règim que preveu aquest article, per dotacions que s'hagin efectuat amb beneficis de períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2007 ni de les deduccions per incentivar la realització de determinades activitats que regula el capítol IV del títol VI del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, ni de la deducció per inversions que regula l'article 94 de la Llei 20/1991. Es considera apta la inversió que recaigui en actius usats que s'hagin beneficiat només parcialment del règim de la reserva per a inversions a Canàries en la part proporcional corresponent.»

Trenta-cinc. L'article 28 queda redactat de la manera següent:

«Article 28. *Creació de la Zona Especial Canària.*

Es crea una zona especial a les illes Canàries amb la finalitat de promoure la creació d'ocupació de qualitat, el desenvolupament econòmic i social de l'arxipèlag i la diversificació de la seva estructura productiva, presidida pel principi d'estanquitat geogràfica, que es regeix pel que disposen aquesta Llei i la seva norma de desplegament, sense perjudici de l'aplicació de la normativa general en el que no es preveu expressament.»

Trenta-sis. Es modifica l'apartat 2.d).b)' de l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«Article 31. *Àmbit subjectiu d'aplicació de la Zona Especial Canària.*

(...)

b') Si es tracta d'elements usats, no es poden haver aplicat anteriorment a la finalitat que preveu la lletra d).

Es pot autoritzar la inscripció o la permanència en el règim de la Zona Especial Canària d'entitats que no compleixin el requisit d'inversió que estableix aquesta lletra d), sempre que el nombre de llocs de treball a crear i la mitjana anual de plantilla superin el mínim que preveu la lletra e) d'aquest apartat.»

Trenta-set. L'article 38 queda redactat de la manera següent:

«Article 38. *Competències del Consell Rector.*

Correspon al Consell Rector del Consorci de la Zona Especial Canària:

a) Tramitar i resoldre les sol·licituds d'autorització de les entitats que pretenguin acollir-se al règim especial de la Zona Especial Canària, així com autoritzar, amb l'informe previ de la Comissió Tècnica, la inscripció o la permanència de la inscripció d'entitats quan es doni el supòsit a què es refereix l'últim paràgraf de la lletra d) de l'article 31.2 d'aquesta Llei.

b) Gestionar el Registre oficial d'entitats de la Zona Especial Canària.

- c) Gestionar i recaptar les taxes que regula l'article 50 d'aquesta Llei.
- d) Vigilar el compliment per part de les entitats de la Zona Especial Canària del que disposa aquesta Llei, i per fer-ho es pot requerir tota la informació que sigui necessària, sense perjudici de les competències atribuïdes a altres òrgans o organismes públics.
- e) Resoldre els expedients sancionadors que es tramitin segons el que disposen les normes que conté el capítol VI d'aquest títol.
- f) Subministrar la informació que li requereixin les administracions o els organismes competents, d'acord amb el que estableixen aquesta Llei i les seves normes de desplegament.
- g) Elaborar anualment un avantprojecte de pressupost, amb l'estructura que assenyali el Ministeri d'Hisenda.
- h) Dictar les instruccions sobre el funcionament de la Zona Especial Canària en els aspectes en què tingui atribuïda aquesta competència, així com les que exigeixin el desplegament i l'execució de les normes que conté la Llei, sense perjudici de les competències d'altres òrgans, en relació amb les qüestions de procediment relatives al Registre oficial d'entitats de la Zona Especial Canària.
- i) Establir les seves normes, i les dels seus òrgans adscrits, en matèria de gestió i de funcionament intern, i determinar les funcions del secretari i, previ informe favorable del Ministeri d'Hisenda, el règim econòmic de les assistències al Consell Rector i a la Comissió Tècnica.
- j) Proposar la remoció dels membres de la Comissió Tècnica quan, segons el seu parer, incorrin en incompetència tècnica o actuïn amb infracció de les lleis.
- k) Emetre i fer públics tots els informes que se li sol·licitin en relació amb les matèries de la seva competència, especialment pel que fa al foment de l'ocupació de qualitat associat a la Zona Especial Canària.
- l) Promoure la Zona Especial Canària.
- m) Qualsevol altra funció o competència que li atribueixi directament aquesta Llei o les seves normes de desplegament.»

Trenta-vuit. Es modifica la lletra c) del segon paràgraf de l'apartat 5 i es fa una nova redacció de l'apartat 6 de l'article 44 de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries.

U. Es modifica la lletra c) del segon paràgraf de l'apartat 5, que queda redactada de la manera següent:

«Als efectes del que preveu aquest article s'entenen situats a la Zona Especial Canària:

- a) Les aeronaus que, per la seva destinació, contribueixin a millorar les connexions de les illes Canàries, en els termes que es determinin reglamentàriament.
- b) Els vaixells amb pavelló espanyol i port base a Canàries, inclosos els inscrits en el Registre especial de vaixells i empreses navilieres.
- c) Les aplicacions informàtiques, els drets de propietat industrial, que no siguin mers signes distintius del contribuent o dels seus productes, i els drets de propietat intel·lectual, en la mesura en què s'hagin creat amb mitjans de l'entitat situats en l'àmbit de la Zona Especial Canària, sempre que la seva explotació econòmica es dirigeixi, es porti a terme, es contracti, es distribueixi, s'organitzi i es facturi des de l'àmbit esmentat.»

Dos. Amb efectes des del dia 1 de gener de 2015, es fa una nova redacció de l'apartat 6 de l'article 44, que queda redactat de la manera següent:

«6. El tipus de gravamen especial s'aplica exclusivament a la part de la base imposable que coincideixi amb la més petita de les quanties següents:

a) L'import que resulti d'aplicar a la base imposable el percentatge determinat a l'apartat 4.

b) L'import que resulti de l'aplicació de les regles següents:

– 1.800.000 euros, per a aquelles entitats de la Zona Especial Canària que compleixin el requisit de creació mínima d'ocupació que preveu l'article 31.2.e) d'aquesta Llei.

– 500.000 euros addicionals per cada lloc de treball que excedeixi el mínim assenyalat, fins a 50 llocs de treball.

– La creació de llocs de treball per sobre de 50, així com l'al·ludida en les dues regles anteriors, està sotmesa, en tot cas, al límit següent: la minoració de la quota íntegra en cada període impositiu, després de l'aplicació del tipus especial aplicable a la Zona Especial Canària, en relació amb el tipus general de l'impost sobre societats no pot ser superior al 30 per cent de l'import net de la xifra de negocis de l'entitat de la Zona Especial Canària.

A aquests efectes, s'entén per creació neta d'ocupació el nombre de llocs de treball nets creats en l'àmbit geogràfic de la Zona Especial Canària des de la inscripció de l'entitat de la Zona Especial Canària, excloses, si s'escau, les incorporacions d'una plantilla anterior.

Les variacions en la creació neta d'ocupació tenen efecte en l'exercici impositiu en què es produeixin.»

Trenta-nou. L'article 72 queda redactat de la manera següent:

«Article 72. *Règim jurídic aplicable a les zones franques canàries.*

Com a part de l'estratègia de promoció de Canàries com a plataforma atlàntica, es poden establir zones franques en tot el territori de les illes Canàries, d'acord amb el que disposen el Reglament (UE) núm. 952/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 d'octubre de 2013, pel qual s'estableix el codi duaner de la Unió, i la seva normativa de desplegament.

L'Administració General de l'Estat i la Comunitat Autònoma de Canàries han d'assegurar la suficiència i l'autonomia financera de les zones franques esmentades.»

Quaranta. Es fa una nova redacció de la disposició addicional tercera, que queda redactada amb el contingut següent:

«Disposició addicional tercera. *Règim especial de les comunitats d'aigües i heretaments de Canàries.*

1. Les comunitats d'aigües i heretaments de Canàries, regulades per la Llei de 27 de desembre de 1956, continuen exemptes de l'impost sobre societats, sens perjudici de la tributació que hagin de suportar els partícips i comuners en l'impost sobre la renda de les persones físiques o societats, segons correspongui, i dels deures de col·laboració amb la hisenda pública espanyola establerts a la Llei general tributària.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en cap cas es considera renda subjecta a l'impost sobre la renda de les persones físiques o a l'impost sobre societats, el lliurament als seus partícips o comuners de l'aigua que es correspongui amb la seva quota de participació en el condomini. Tampoc no es genera renda

subjecta als impostos esmentats respecte de l'aigua feta aflorar per les comunitats d'aigües i heretaments de Canàries que els comuners destinin al reg de les seves explotacions agràries.

3. La renda obtinguda pels comuners o partícips contribuents de l'impost sobre la renda de les persones físiques té la consideració de rendiments de l'activitat econòmica quan derivi de la transmissió a tercers de l'aigua feta aflorar per les comunitats d'aigües i heretaments de Canàries i de rendiment del capital mobiliari a què es refereix l'apartat 4 de l'article 25 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, quan derivi de la cessió temporal a tercers dels seus drets d'aprofitament sobre les aigües en la participació o quota indivisa que sobre aquestes sigui de la seva titularitat.

En tots dos casos, per al càlcul del rendiment net tenen la consideració de despesa deduïble les quotes satisfetes durant el període impositiu per la seva pertinença a la comunitat o a l'heretament que correspongui proporcionalment a l'aigua transmesa o als drets d'aprofitament cedits sobre les aigües subterrànies, amb el límit dels rendiments íntegres obtinguts en l'exercici esmentat per aquesta transmissió o cessió. L'excés es pot deduir en els quatre anys següents, sense que pugui excedir, conjuntament amb les despeses per aquests mateixos conceptes corresponents a cadascun d'aquests anys, la quantia dels rendiments íntegres obtinguts a cadascun d'aquests per la transmissió de l'aigua feta aflorar o la cessió temporal d'aquests drets.

Respecte dels comuners o partícips contribuents de l'impost sobre societats, s'ha d'integrar en la base imposable de l'impost esmentat la renda generada en ocasió de la venda de l'aigua feta aflorar o la cessió temporal a tercers dels seus drets d'aprofitament sobre les aigües en la participació o quota indivisa que sobre aquestes sigui de la seva titularitat. Els imports satisfets en concepte de quotes per la seva pertinença a la comunitat o heretament que corresponguin proporcionalment a l'aigua transmesa o als drets d'aprofitament cedits tenen el caràcter de despesa deduïble fiscalment.

4. Les transmissions *inter vivos* i *mortis causa* de participacions en comunitats i heretaments estan exemptes dels tributs que graven el tràfic de béns.

5. Les comunitats d'aigües i heretaments de Canàries queden exemptes de l'impost sobre activitats econòmiques per l'activitat consistent en la captació, tractament i distribució d'aigua per a nuclis urbans.»

Quaranta-u. Es modifica la disposició addicional quarta, deducció per inversions a Canàries, amb el text següent:

«Disposició addicional quarta. *Deducció per inversions a Canàries.*

La lletra b) de l'article 94 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, queda redactada de la manera següent:

b) La deducció per inversió a Canàries té com a límit màxim el percentatge que a continuació s'indica de la quota líquida resultant de minorar la quota íntegra en l'import de les deduccions per doble imposició i, si s'escau, les bonificacions previstes a l'article 25 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats. El percentatge sempre és superior en un 80 per cent al que per a cada modificació de la deducció per inversions fixi el règim general, amb un diferencial mínim de 35 punts percentuals. No obstant això, a les illes de La Palma, La Gomera i El Hierro, el límit mínim del 80 per cent s'incrementa al 100 per cent i el diferencial mínim passa a 45 punts percentuals quan la normativa comunitària d'ajudes d'estat així ho permeti i es tracti d'inversions previstes a la Llei 2/2016, de 27 de setembre, i altres lleis de mesures per a l'ordenació de l'activitat econòmica d'aquestes illes.»

Quaranta-dos. Es modifica la disposició addicional catorzena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional catorzena. *Límits de les deduccions per inversions en produccions cinematogràfiques, sèries audiovisuals i espectacles en directe d'arts escèniques i musicals realitzades a Canàries.*

L'import de la deducció per inversions en produccions espanyoles de llargmetratges cinematogràfics i de sèries audiovisuals de ficció, animació o documental a què es refereix l'apartat 1 de l'article 36 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, no pot ser superior a 5,4 milions d'euros quan es tracti de produccions realitzades a Canàries.

L'import de la deducció per despeses realitzades en el territori espanyol per produccions estrangeres de llargmetratges cinematogràfics o d'obres audiovisuals a què es refereix l'apartat 2 de l'article 36 de la Llei 27/2014 no pot ser superior a 5,4 milions d'euros quan es tracti de despeses realitzades a Canàries.

Pel que fa a l'import mínim de despesa que fixa l'apartat 2 de l'article 36 de la Llei 27/2014, en cas d'execució de serveis de postproducció o animació d'una producció estrangera, les despeses realitzades a Canàries han de ser superiors a 200.000 euros.

L'import de la deducció per despeses efectuades en la producció i exhibició d'espectacles en directe d'arts escèniques i musicals a què es refereix l'apartat 3 de l'article 36 de la Llei 27/2014 no pot ser superior a 900.000 euros quan es tracti de despeses efectuades a Canàries.»

Quaranta-tres. Amb efectes per als períodes impositius que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2018, s'afegeix una nova disposició addicional catorzena bis amb la redacció següent:

«Disposició addicional catorzena bis. *Impost sobre societats. Aplicació del règim de consolidació fiscal a entitats amb sucursals a la Zona Especial Canària.*

L'aplicació del tipus de gravamen especial que estableix l'article 43 d'aquesta Llei en el cas de sucursals de la Zona Especial Canària d'entitats amb residència fiscal a Espanya no impedeix les entitats esmentades que formin part d'un grup fiscal que apliqui el règim de consolidació fiscal que preveu el capítol VI del títol VII de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

No obstant això, la part de la base imposable de l'entitat que formi part d'un grup fiscal i que sigui atribuïble a la sucursal de la Zona Especial Canària no s'inclou en la base imposable individual de l'entitat als efectes de la determinació de la base imposable del grup fiscal, i ha de ser objecte de declaració separada en els termes que es determinin per reglament.»

Quaranta-quatre. S'afegeix una nova disposició transitòria setena amb la redacció següent:

«Disposició transitòria setena.

L'increment fins al 50 per cent de la reducció en la tarifa dels serveis regulars del transport de viatgers dels trajectes marítims interinsulars que preveu l'article 6.1.a) s'aplica a partir de 2018.»

Quaranta-cinc. Es modifica l'annex a què es refereix l'article 31.2 c) de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries.

«ANNEX

Llista d'activitats econòmiques (segons la classificació NACE rev.2)

- 01.28 Cultiu de plantes medicinals i farmacèutiques.
- 03. Pesca i aqüicultura.
- 10. Indústria de l'alimentació.
- 11. Fabricació de begudes.
- 12. Indústria del tabac.
- 13. Indústria tèxtil.
- 14. Confecció de peces de vestir.
- 15. Indústria del cuir i del calçat.
- 16. Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria.
- 17. Indústria del paper.
- 18. Arts gràfiques i reproducció de suports gravats.
- 20. Indústria química.
- 21. Fabricació de productes farmacèutics.
- 22. Fabricació de productes de cautxú i plàstics.
- 23. Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics.
- 24. Metal·lúrgia; fabricació de productes de ferro, acer i ferroalealiatges.
- 25. Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip, llevat de 25.4 Fabricació d'armes i municions.
- 26. Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics.
- 27. Fabricació de material i equip elèctric.
- 28. Fabricació de maquinària i equip ncaa.
- 30.12 Construcció d'embarcacions d'esbarjo i esport.
- 30.3 Fabricació de vehicles aeris de control remot.
- 30.92 Fabricació de bicicletes i de vehicles per a persones amb discapacitat.
- 31. Fabricació de mobles.
- 32. Altres indústries manufactureres.
- 33. Reparació i instal·lació de maquinària i equips.
- 35.1 Producció, transport, distribució i comercialització d'energia elèctrica a partir de fonts renovables.
- 36. Dessalinització i dessalatge d'aigua a partir d'energies renovables.
- 37. Recollida i tractament d'aigües residuals.
- 38. Recollida, tractament i eliminació de residus; valorització.
- 39. Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus.
- 41.20 Rehabilitació, reforma, remodelació o renovació d'edificis o espais. Muntatge *in situ* de construccions prefabricades.
- 45. Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes, excepte venda detallista de vehicles de motor i motocicletes i de recanvis i accessoris d'uns i altres classificats en 45.1, 45.32 i 45.4.
- 46. Comerç a l'engròs i intermediaris de comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes.
- 49. Transport terrestre i per canonada.
- 50. Transport marítim i per vies navegables interiors.
- 51. Transport aeri.
- 52. Emmagatzematge i activitats annexes al transport.
- 53. Activitats postals i de correus.
- 58. Edició.
- 59. Activitats cinematogràfiques, de vídeo i de programes de televisió, gravació de so i edició musical, excepte 59.14 Activitats d'exhibició cinematogràfica.
- 61. Telecomunicacions.

- 62. Programació, consultoria i altres activitats relacionades amb la informàtica.
- 69. Activitats jurídiques i de comptabilitat.
- 70. Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial.
- 71. Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècniques.
- 72. Recerca i desenvolupament.
- 73. Publicitat i estudis de mercat.
- 74. Altres activitats professionals, científiques i tècniques.
- 77.4 Arrendament de la propietat intel·lectual i productes similars, excepte treballs protegits pels drets d'autor.
- 78. Activitats relacionades amb l'ocupació.
- 79. Activitats d'agències de viatges, operadors turístics, serveis de reserves i activitats relacionades.
- 80. Activitats de seguretat i investigació.
- 82. Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses.
- 85.32 Educació secundària tècnica i professional.
- 85.4 Educació postsecundària.
- 85.5 Altra educació.
- 85.6 Activitats auxiliars a l'educació.
- 86.9 Altres activitats sanitàries.
- 87.1 Assistència en establiments residencials amb cures sanitàries.
- 90.2 Activitats auxiliars a les arts escèniques.
- 90.4 Gestió de sales d'espectacles.
- 93.11 Gestió d'instal·lacions esportives.
- 93.19 Altres activitats esportives.
- 93.21 Activitats dels parcs d'atraccions i els parcs temàtics.
- 93.29 Altres activitats recreatives i d'entreteniment.
- 96.04 Activitats de manteniment físic.

També són aplicables les activitats que, tot i figurar a la llista d'activitats de l'annex del Reial decret llei 2/2000, de 23 de juny, pel qual es modifica la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, i altres normes tributàries, no apareixen recollides a l'annex que reproduït a dalt, quan aquesta exclusió obeeixi exclusivament al canvi de codi corresponent a aquestes activitats motivat per la substitució de la classificació NACE rev.1.1 per la classificació NACE rev.2.

En els supòsits en què la denominació de l'activitat no coincideixi íntegrament amb la del corresponent codi NACE, preval la primera.

Per a cadascuna de les activitats 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30.12, 30.3, 30.92, 31 i 32, s'inclouen les activitats de lloguer o aquelles altres que siguin exercides pels fabricants per posar en circulació la seva pròpia producció.

Els centres de coordinació i serveis intragrup estan exclosos de les activitats compreses a les categories 70.10 "Activitats de les seus centrals" o 70.22 "Altres activitats de consultoria de gestió empresarial".»

Article dos. *Deduccions i bonificacions en suport a l'emprenedoria i a l'activitat econòmica a Canàries.*

S'afegeix un nou article, amb el número 94 bis, a la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic fiscal de Canàries, amb el contingut següent:

«Article 94 bis. *Deduccions de suport a l'emprenedoria i activitat econòmica aplicables a Canàries.*

Les entitats que contractin un treballador per dur a terme la seva activitat a Canàries tenen dret al gaudi dels beneficis fiscals que per creació de llocs de treball

es disposin per la normativa fiscal de conformitat amb els requisits que s'hi estableixin, i els han d'incrementar en un 30 per cent.»

Article tres. *Modificació del Reial decret llei 15/2014, de 19 de desembre, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries.*

U. Es modifica l'apartat 2 de la disposició addicional segona del Reial decret llei 15/2014, de 19 de desembre, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, que queda redactat en els termes següents:

«2. Amb efectes des del dia 1 de gener de 2015, l'aplicació dels beneficis fiscals que tinguin la consideració d'ajudes regionals al funcionament que estableixen el llibre II i l'article 94 de la Llei 20/1991, la Llei de la Comunitat Autònoma de Canàries 4/2014, de 26 de juny, per la qual es modifica la regulació de l'arbitri sobre importacions i lliuraments de mercaderies a les illes Canàries, els articles 26 i 27 i el títol V de la Llei 19/1994, i la disposició addicional dotzena de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats, així com les ajudes al transport de mercaderies compreses en l'àmbit del Reial decret 362/2009, de 20 de març, sobre compensació al transport marítim i aeri de mercaderies no incloses a l'annex I del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, amb origen o destinació a les illes Canàries, i de l'Ordre de 31 de juliol de 2009 del conseller d'Obres Públiques i Transports del Govern de Canàries, per la qual s'aproven les bases de vigència indefinida per a la concessió de subvencions al transport interinsular de mercaderies no incloses a l'annex I del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, estan subjectes al límit del 30 per cent del volum de negocis anual del beneficiari obtingut a les illes Canàries.»

Dos. Es modifica la disposició addicional quarta del Reial decret llei 15/2014, de 19 de desembre, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició addicional quarta. *Control de les ajudes estatals.*

L'acumulació de les ajudes obtingudes en virtut de tots els incentius aplicables en el marc del règim econòmic i fiscal de Canàries, així com d'aquells altres, independentment de quina sigui la seva naturalesa, que tinguin la consideració d'ajudes d'Estat, ha de ser objecte d'un sistema de seguiment i control.

Pel que fa a l'arbitri sobre importacions i lliuraments de mercaderies a Canàries, per al càlcul de la base imposable als efectes de les ajudes d'Estat en els lliuraments interiors es computa l'import agregat de l'impost que s'hagi meritat en l'exercici en cas que no hagi estat aplicable l'exempció en els lliuraments interiors que estableix l'apartat 4 de l'article 2 de la Llei 4/2014, de 26 de juny, de la Comunitat Autònoma de Canàries.

La quantificació de l'import agregat de l'impost esmentat es fa aplicant el tipus impositiu corresponent a la base imposable que resulti de l'aplicació del que disposa la regla 2a de l'apartat 1 de l'article 23 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del règim econòmic i fiscal de Canàries, minorat:

a) per l'import de les quotes de l'arbitri que hagin suportat en les adquisicions o importacions fetes en l'exercici per les quals hagin tingut dret a la devolució de conformitat amb l'article 85 de la Llei 20/1991, de 7 de juny;

b) i per l'import de les quotes que hagin suportat en les adquisicions de béns els lliuraments interiors de les quals hagin estat exempts de l'arbitri d'acord amb l'article 2.4 de la Llei 4/2014, quantificades també d'acord amb la regla 2a de l'apartat 1 de l'article 23 de la Llei 20/1991.

A aquests efectes, els beneficiaris han de presentar una declaració informativa relativa a les diverses mesures o règims d'ajudes utilitzades. Aquesta declaració ha d'incloure informació detallada dels incentius al·ludits, que han de ser objecte de comprovació.

El reintegrament de l'excés de l'ajuda i la imposició de la sanció esmentada s'han de dur a terme d'acord amb els procediments corresponents en funció de la naturalesa de l'ajuda.

Reglamentàriament s'han de dictar les normes necessàries per al desplegament i l'aplicació del que estableix aquesta disposició addicional, i, en particular, les d'atribució de la competència per a la realització del control a què aquesta es refereix.»

Article quatre. *Pagaments fraccionats de les entitats inscrites en el Registre especial de vaixells i empreses navilieres.*

Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional catorzena de la Llei 27/2014, de l'impost sobre societats, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els contribuents... (igual).

a) La quantitat a ingressar... (igual).

Queda exclòs... (igual).

En el cas de... (igual).

En el cas d'empreses navilieres a les quals sigui aplicable la bonificació que estableix l'article 76, apartats 1 i 2, de la Llei 19/1994, de 6 de juliol, de modificació del règim econòmic i fiscal de Canàries, es considera un resultat positiu el corresponent exclusivament a rendes no bonificades.

En el cas de les empreses navilieres que tributen pel règim especial en funció del tonatge que estableix el capítol XVI d'aquesta Llei, els pagaments fraccionats es calculen sobre l'import de la base imposable obtinguda d'acord amb el que estableix l'article 114.1 d'aquesta Llei.

El que disposa... (igual).»

Disposició addicional primera. *Subvencions al transport de mercaderies a la Comunitat Autònoma de Canàries.*

U. El percentatge del 70 per cent que regulen els articles 3 i 4 del Reial decret 170/2009, de 13 de febrer, sobre compensació al transport marítim i aeri de mercaderies incloses a l'annex I del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, amb origen o destinació a les illes Canàries, i els articles 3 i 4 del Reial decret 362/2009, de 20 de març, sobre compensació al transport marítim i aeri de mercaderies no incloses a l'annex I del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, amb origen o destinació a les illes Canàries, queda establert en el 100 per cent.

Dos. Les limitacions que estableixen els articles 7 i 13.1 del Reial decret 170/2009, i els articles 8 i 15.1 del Reial decret 362/2009, s'entenen sense efecte sempre que els crèdits pressupostaris afectats siguin declarats ampliables a les lleis de pressupostos generals de l'Estat respectives.

Disposició addicional segona. *Simplificació de tràmits duaners amb Canàries com a territori fiscal especial.*

En el marc del Codi duaner de la Unió i les seves normes de desplegament, el Govern d'Espanya ha de dictar les disposicions oportunes i adoptar les mesures administratives i tècniques necessàries perquè, com a molt tard el dia 1 de gener de 2019, i en l'àmbit del comerç de mercaderies de la Unió entre Canàries i la resta d'Espanya, excepte Ceuta i Melilla, sigui efectiva l'aplicació de simplificacions en el compliment de les obligacions i

formalitats duaneres; en particular, s'han de portar a terme les adaptacions necessàries en el sistema informàtic que dona suport a la «finestreta única duanera» de presentació de declaracions d'importació i exportació i duaneres a Canàries.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 5 de novembre de 2018.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN